Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2026. november 26.
(OR. en)

16472/26

FISC 435
ECOFIN 1576

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. november 24.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2026) 629 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló, 2010. március 16-i 2010/24/EU tanácsi irányelv által kialakított rendszer működéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2026) 629 final.

Melléklet: COM(2026) 629 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.11.24.
COM(2026) 629 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló, 2010. március 16-i 2010/24/EU tanácsi irányelv által kialakított rendszer működéséről

Bevezetés

1. Mindenkitől elvárt, hogy megfizesse a rá eső adót. Ha az adót nem fizetik meg, az adóhatóságoknak behajtási eljárást kell indítaniuk az adó beszedésére. Az adóhatóságok illetékessége ugyanakkor a saját nemzeti területükre korlátozódik. Külföldön nem tudják behajtani a követeléseket, noha előfordulhat, hogy az adósok más országokba költöztek, vagy más országokban rendelkeznek vagyonnal. E helyzet kezelése érdekében az EU olyan jogszabályokat fogadott el, amelyek lehetővé teszik, hogy a tagállamok kölcsönös segítséget nyújtsanak egymásnak az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtásához. Ez a jogi keret a 2010/24/EU irányelvben (a továbbiakban: behajtási irányelv)[1] található. A tagállamoknak – most, hogy az irányelv rendelkezéseit már átültették a nemzeti jogrendszerükbe – segítséget kell nyújtaniuk egymásnak, amelynek módja az információcsere, dokumentumok kézbesítése, az adóköveteléseknek a megkereső tagállam nevében történő behajtása és szükség esetén biztosítási intézkedések elfogadása.

   A behajtásra irányuló kölcsönös segítségnyújtás segít annak biztosításában, hogy mindenki megfizesse az adóját, továbbá abban, hogy megelőzhető legyen az adócsalás és az EU költségvetési vesztesége. Így az EU-n belül jobban érvényesül a méltányosság és a megkülönböztetésmentesség.

2. A Bizottságnak ötévenként jelentést kell benyújtania az Európai Parlament és a Tanács számára a követelések behajtására irányuló segítségnyújtási rendszer működéséről. Ez a jelentés a 2020. december 18-i COM(2020) 813 bizottsági jelentés[2] nyomán készült, és a 2020–2025-ös időszakra vonatkozik.

3. E jelentés előkészítése során a Bizottság 2025-ben átfogó felmérést indított valamennyi tagállam körében, amelyben az adóbehajtással kapcsolatos témák széles körére vonatkozó mennyiségi és minőségi adatokat kért. A kérdőív a nemzeti központi kapcsolattartó irodák szervezetére és erőforrásaira, a segítségnyújtás iránti megkeresések elküldését és megválaszolását biztosító elektronikus formanyomtatványok helyes használatára, a behajtási irányelvben meghatározott határidők betartására, a vitatott követelések és az elévülési idők hatására, valamint a biztosítási intézkedések meglétére összpontosított. Célja volt továbbá, hogy jobb betekintést biztosítson a rendelkezésre álló eszközök használatába, valamint adatokat kérjen a tagállamoktól a nemzeti behajtási arányaikról és a leírási gyakorlataikról, a fizetésképtelenségi szakértőkkel való együttműködésükről, a héa-visszatérítési kérelmek kezeléséről, valamint az egyablakos ügyintézési rendszer keretében be nem fizetett héa behajtásáról[3]. Végezetül a felmérésben felkérték a tagállamokat, hogy fejtsék ki véleményüket az adminisztratív terhekről, a többoldalú fellépés lehetőségéről és az uniós jogszabályok egyéb lehetséges reformjairól, valamint a harmadik országokkal folytatott együttműködésről. A Bizottság a beérkezett válaszokat az e jelentésben foglalt elemzés során figyelembe vette. Ugyanakkor a felmérésre nem

---

[1] A Tanács 2010/24/EU irányelve (2010. március 16.) az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról (HL L 84., 2010.3.31., 1. o.).

[2] A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 2010/24/EU tanácsi irányelv által létrehozott rendszerek működéséről, COM(2020) 813, 2020. december 18.

[3] Az uniós egyablakos ügyintézési rendszer keretében a valamely uniós tagállamban letelepedett és más tagállamokban magánszemélyeknek termékeket értékesítő vagy szolgáltatásokat nyújtó adóalanyok a saját tagállamukban (az egyablakos ügyintézési rendszerbeli azonosítót kiadó tagállamban) vallhatják be és fizethetik meg a más tagállamokban (a fogyasztás helye szerinti tagállamokban) fizetendő héát. Az egyablakos ügyintézési rendszerbeli azonosítót kiadó tagállam beszedi ezt a héát, majd továbbítja azt a fogyasztás helye szerinti tagállamoknak.

minden tagállam válaszolt időben és kielégítő módon. Az egyik tagállam egyáltalán nem válaszolt.

1. Az előző jelentést követő fejlemények

4. Az előző jelentés **öt kiemelt intézkedést** határozott meg:

   1. A behajtásra irányuló segítségnyújtás igénybevételével kapcsolatos statisztikai adatok gyűjtésének javítása a behajtásra irányuló kölcsönös segítségnyújtás hatékonyságának és eredményességének jobb értékelése érdekében, figyelembe véve a nemzeti adóhatóságokra nehezedő további munkateher elkerülésének vagy korlátozásának szükségességét. Egyúttal különös figyelmet kell szentelni a beérkező segítségnyújtási megkeresések jelentette munkateher és a megkeresett tagállamban e célhoz rendelt adminisztratív erőforrások közötti kapcsolatnak.
   2. Az egyes tagállamok szintjén a behajtásra vonatkozó nemzeti szabályokkal vagy gyakorlatokkal kapcsolatos, a behajtásra irányuló kölcsönös segítségnyújtás zökkenőmentes működését akadályozó problémák vizsgálata, e problémák kezelése érdekében.
   3. A behajtásra irányuló segítségnyújtási rendszer működésének uniós szintű javításával kapcsolatos szükségletek és a lehetséges módok vizsgálata.
   4. A nemzeti adóhatóságok, valamint az adófizetők ismereteinek és tudatosságának fejlesztése a behajtásra irányuló kölcsönös segítségnyújtásra vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatban.
   5. Azon lehetőségek és módszerek vizsgálata, hogy harmadik országokkal miként lehet előmozdítani és megkönnyíteni a behajtásra irányuló segítségnyújtást, figyelembe véve az EU hatáskörét és prioritásait.

5. E kiemelt intézkedések nyomon követésével kapcsolatban a **következő fejleményekről** lehet beszámolni:

   1. A statisztikai adatok gyűjtésének megkönnyítése és javítása[4] érdekében a Bizottság kifejlesztett egy eszközt a statisztikák automatizált módon történő gyűjtésére. Ennek általános megbízhatóságát egy 2025 első felében végzett teszt megerősítette, bár az eszköz pontossága továbbra is a behajtásra irányuló segítségnyújtási megkeresésekhez és a nyomon követéshez használt elektronikus formanyomtatványok helyes használatától függ.
      2026-tól (a behajtásra irányuló segítségnyújtásra vonatkozó 2025. évi statisztikák céljára) további releváns adatok gyűjtésére kerül sor, például a válaszadás gyorsaságára, valamint a segítségnyújtási megkeresések felülvizsgálatának számára és okaira vonatkozóan. A statisztikai adatok automatizált gyűjtése nemcsak a tagállamok által szolgáltatott adatok megbízhatóságát növeli, hanem hozzájárul a tagállamok adminisztratív terheinek csökkentéséhez is.
   2. Az egyes tagállamok szintjén felvetett kérdések vizsgálatát követően a Bizottság 2023-ban nyolc tagállammal kötelezettségszegési eljárást megelőző párbeszédet kezdeményezett, amelynek tárgya a behajtásért felelős nemzeti hatóságok bankszámlákra és egyéb vagyoni eszközökre vonatkozó olyan információkhoz való

[4] A 2010/24 irányelv 27. cikkének (1) bekezdése értelmében minden tagállamnak éves statisztikai adatokat kell szolgáltatnia az adott évben az egyes megkeresett tagállamoknak küldött, és az egyes megkereső tagállamoktól kapott, információkéréssel, kézbesítéssel, behajtással vagy biztosítási intézkedésekkel kapcsolatos megkeresések számáról; továbbá azon követelések összegéről, amelyekre vonatkozóan behajtásra irányuló segítségnyújtást kértek, valamint a behajtott összegekről.

hozzáférése volt, amelyek az adóbehajtás szempontjából releváns információkérések teljesítése érdekében szükségesek. Ezek az intézkedések a nemzeti jogszabályok számos pontosításához és módosításához vezettek, javítva e hatóságok azon képességét, hogy rendelkezésre bocsássák a joghatóságuk területén kezelt vagyoni eszközökre vonatkozóan egy másik tagállamtól érkező megkeresés megválaszolásához szükséges információkat.

3. Emellett 2024 októberében a Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított, amelyben korrekciós intézkedések meghozatalára szólított fel egy tagállamot (Máltát): a más joghatóságokból származó követeléseket nem kezelték közvetlenül érvényesíthetőként, hanem ehhez a nemzeti bíróságok általi előzetes jóváhagyást írtak elő. Ez a gyakorlat ellentétes volt a behajtási irányelv 12. cikkének (1) bekezdésével, amely azonnali végrehajtási hatályt biztosít a megkeresett tagállamban végrehajtást engedélyező egységes okiratnak. Ezt a kötelezettségszegési eljárást lezárták azt követően, hogy 2025-ben jogszabály-módosítások léptek hatályba annak érdekében, hogy a nemzeti szabályok összhangba kerüljenek az uniós joggal.
4. A Bizottság különböző kezdeményezések útján is előmozdította a behajtásra irányuló segítségnyújtásra vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos ismereteket és tudatosságot mind a nemzeti adóhatóságok, mind az adófizetők körében: ilyenek voltak a behajtással foglalkozó szakértői csoport rendszeres ülései, célzott Fiscalis munkaértekezletek új tisztviselők számára, tematikus munkaértekezletek olyan konkrét kérdésekről, mint az adófizetők jogainak védelme, valamint az elektronikus űrlapok használatáról szóló e-tanulási modul elindítása. Ezek a tevékenységek kiegészítették a nemzeti képzési erőfeszítéseket.
5. A behajtásra irányuló segítségnyújtással nemzetközi tárgyalások során is foglalkoztak. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás[5] keretében új keretről született megállapodás az Egyesült Királysággal, míg az Andorrával és San Marinóval megtárgyalt társulási megállapodás[6] különféle rendelkezésekkel egészült ki, továbbá tárgyalásokra került sor Svájccal és Norvégiával is[7]. Ezek a kezdeményezések elősegítik, hogy a behajtás terén folytatott együttműködés az EU-n kívülre is kiterjedjen.

   Az Egyesült Királysággal megtárgyalt megállapodásokkal és a tagállamok bizonyos kétoldalú kezdeményezéseivel összefüggésben a Bizottság kihívásokat azonosított az uniós joggal való összhang biztosítása terén. Szükség esetén a Bizottság közbelépett a jogi keret tisztázása és a szükséges kiigazítások biztosítása érdekében, hogy a megállapodások összhangban legyenek az uniós szabályokkal. Többen emlékeztettek arra, hogy az EU és az Egyesült Királyság közötti kereskedelmi és együttműködési

---

[5] HL L 149., 2021.4.30., 10. o. Az adóbehajtásra irányuló kölcsönös segítségnyújtásra vonatkozó új rendelkezéseket a hozzáadottérték-adó területén folytatott közigazgatási együttműködésről és csalás elleni küzdelemről, valamint az adókból, vámokból és illetékekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyv állapítja meg, amely e kereskedelmi és együttműködési megállapodás mellékletét képezi.

[6] Javaslat – A Tanács határozata az Európai Unió, valamint az Andorrai Hercegség és a San Marino Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről, COM(2024) 189 final, 2024. április 26.

Elfogadását követően az e megállapodáshoz csatolt Andorrai Jegyzőkönyv új szabályokat állapít meg a behozatali és kiviteli vámokkal kapcsolatos követelések behajtására irányuló segítségnyújtásra vonatkozóan. Ezeket az új szabályokat az Andorrai Jegyzőkönyv 25. cikke állapítja meg, amelyek a 2003. szeptember 3-i 1/2003 EK-Andorra vegyes bizottsági határozat (HL L 253., 2003.10.7., 3. o.) 4–24. cikke alapján korábban elfogadott szabályok helyébe lépnek. A társulási megállapodás hatálybalépésétől számított négy éven belül meg kell állapodni Andorrával és San Marinóval az összes adókövetelés behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásra vonatkozó jövőbeli rendelkezésekről (a javasolt társulási megállapodás 63. cikke).

[7] A Norvégiával jelenleg folyó tárgyalások célja, hogy kiterjesszék az EU és Norvégia közötti, a héa területén a közigazgatási együttműködésről, a csalás elleni küzdelemről és a követelések behajtásáról szóló hatályos megállapodáson (HL L 195., 2018.8.1., 1. o.) alapuló, behajtásra irányuló segítségnyújtás hatályát.

megállapodás behajtásra irányuló segítségnyújtásra vonatkozó rendelkezéseinek hatálya alá tartozó adók, vámok és illetékek nem tartozhatnak a tagállamok által az Egyesült Királysággal megtárgyalt megállapodások és egyetértési megállapodások megfelelő rendelkezéseinek hatálya alá. Hasonlóképpen egyértelműsítésre került, hogy az uniós tagállamok és az Egyesült Királyság közötti kétoldalú megállapodások nem sérthetik az Egyesült Királyság Európai Unióból történő kilépéséről szóló megállapodás és annak Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyve behajtásra irányuló segítségnyújtásra vonatkozó rendelkezéseit[8].

2. Az adótartozások behajtására vonatkozó, a tagállamok közötti segítségnyújtás: mennyire hatékony?

2.1. A megkeresések száma, a megkeresés tárgyát képező és a ténylegesen behajtott összegek[9]

6. Az elmúlt években jelentősen nőtt a segítségnyújtásra irányuló megkeresések száma. Ez a tendencia tükröződik abban, hogy az adóbehajtás terén egyre gyakrabban fordul elő a határokon átnyúló együttműködést érintő megkeresések valamennyi típusa. Ezek a típusok a következők: a követelései behajtása során a megkereső hatóság számára előreláthatólag releváns információk kérése, az ilyen követelések behajtásával kapcsolatos dokumentumok címzettnek történő kézbesítésére irányuló megkeresések, a követelések jövőbeli behajtását garantáló biztosítási intézkedésekre irányuló megkeresések, valamint a behajtási intézkedésekre irányuló megkeresések.

1. táblázat: az összes tagállamhoz beérkezett megkeresések száma összesen (2020–2025)

	Információkérés	Kézbesítés iránti megkeresés	Biztosítási intézkedésekre irányuló megkeresés	Behajtás iránti megkeresés	Összes megkeresés
2020	19 453	1 592	90	18 791	39 926
2021	21 952	1 488	124	20 711	44 275
2022	19 589	1 181	145	20 750	41 665
2023	22 058	1 202	297	28 325	51 882
2024	28 833	1 366	194	36 525	66 918
2025	29 792	1 796	526	39 397	71 511

Egyes tagállamok több segítségnyújtási megkeresést kaptak, mint mások. Az 1. melléklet áttekintést nyújt a 2024–2025-ben az egyes tagállamokhoz beérkezett megkeresések számáról.

7. Az elmúlt években a behajtott teljes összeg is emelkedő tendenciát mutatott, de sokkal alacsonyabb volt, mint a segítségnyújtásra irányuló megkeresések tárgyát képező összeg.

---

[8] Lásd az (EU) 2021/689 tanácsi határozat 8. cikkének (2) bekezdésével összhangban az uniós tagállamok és az Egyesült Királyság közötti, a héa területén történő közigazgatási együttműködésre vagy az adók behajtására irányuló segítségnyújtásra vonatkozó kétoldalú megállapodásokról folytatott tárgyalásokról szóló, a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett bizottsági jelentést, COM(2025) 16 final, 2025. január 28.

[9] Meg kell jegyezni, hogy a statisztikákat csak 2025-től gyűjtik az összes tagállam által használt automatizált eszközön keresztül.

2. táblázat: a segítségnyújtásra irányuló megkeresések tárgyát képező összegek és a behajtott összegek áttekintése (2020–2025)

	a behajtásra irányuló megkeresések tárgyát képező összegek (a megkereső tagállamok által jelentett adatok)	Más tagállamok megkeresése alapján behajtva, a saját költségek levonása előtt (a megkeresett tagállamok által jelentett adatok)	Más tagállamnak címzett megkeresés alapján behajtott összeg (a megkereső tagállamok által jelentett adatok)
	EUR-ban (1 000-re kerekítve)	*EUR-ban (1 000-re kerekítve)*	*EUR-ban (1 000-re kerekítve)*
2020	2 424 528 000	76 265 000	66 256 000
2021	2 604 570 000	65 794 000	82 008 000
2022	2 337 326 000	83 277 000	111 284 000
2023	2 991 038 000	104 427 000	129 637 000
2024	3 878 215 000	123 802 000	177 977 000
2025	5 083 807 000	151 427 000	150 471 000

2.2. Az adóbehajtásra irányuló kölcsönös segítségnyújtás terén tett tagállami erőfeszítések

8. Jelentős eltérés van a behajtásra irányuló segítségnyújtásra vonatkozó megkeresés tárgyát képező összegek és a (megkereső és a megkeresett tagállam által egyaránt) ténylegesen behajtottként jelentett összegek között (2. táblázat). Meg kell azonban jegyezni, hogy:
   - a behajtásra irányuló segítségnyújtást általában végső megoldásként alkalmazzák, miután a nemzeti behajtási intézkedéseket kimerítették[10]. Ez azt jelenti, hogy a behajtásra irányuló segítségnyújtásra vonatkozó megkeresések általában bonyolult (régi/régebbi) követelésekkel kapcsolatos ügyeket érintenek,
   - a behajtási intézkedésekhez általában időre van szükség. Még ha a behajtás (részben) sikeres is, jellemzően csak egy bizonyos időszak elteltével lesz eredményes, nem pedig az érintett megkeresés évében,
   - a ténylegesen behajtott összegekre vonatkozó, automatikusan gyűjtött (2025 óta rendelkezésre álló) statisztikák nem mindig tartalmaznak a folyamatban lévő behajtási intézkedések részét képező részleges behajtásokra vonatkozó adatokat, amennyiben ezeket az adatokat a megkeresett hatóságok nem mindig szerepeltetik szisztematikusan a megkereső tagállamoknak küldött tájékoztatásban,
   - a közvetlenül kifizetett teljes összegre vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre. A megkeresett tagállamok által jelentett, ténylegesen behajtott összegekre vonatkozó statisztikák – és 2025-től az automatizált eszközön keresztül gyűjtött statisztikák – nem veszik figyelembe azokat az összegeket, amelyeket az adósok – a megkeresett tagállamnak címzett, behajtásra irányuló megkeresést követően – közvetlenül a megkereső tagállamnak fizetnek ki. 2025-ben ilyen közvetlen kifizetésre legalább 6 116 alkalommal került sor (2 622 esetben a követelés részleges kifizetésére és 3 494 esetben a teljes kifizetésére),

[10] A behajtási irányelv 11. cikkének (2) bekezdése értelmében a megkereső tagállamnak – mielőtt egy másik tagállamtól behajtást kérne – először a saját nemzeti behajtási eljárásait kell alkalmaznia, kivéve, ha nyilvánvaló, hogy a megkereső tagállamban nem létezik a behajtást lehetővé tévő vagyon vagy az említett eljárások nem eredményezik a követelés teljes kifizetését, és a megkereső hatóságnak konkrét tudomása van arról, hogy az érintett személy a megkeresett tagállamban vagyonnal rendelkezik, vagy ha a megkereső tagállamban az ilyen eljárások alkalmazása aránytalan nehézségeket okozna.

- a „teljesítési arány” és a megkeresett hatóságok által hozott behajtási intézkedések eredményei több olyan tényezőtől függenek, amelyekre e hatóságoknak nincs ráhatásuk. Először is a behajtásra irányuló megkeresés elküldésekor bizonytalan vagy bizonytalan lehet, hogy az adós vagy a vagyontárgyak megtalálhatók-e a megkeresett tagállamban. Ha a megkeresett tagállamban nincs lehetőség a behajtásra, a megkeresett hatóságok nem tehetnek sikeres behajtási intézkedéseket. Ezenkívül az adósok sikeresen vitathatják a követelés jogosságát, adott esetben a behajtásra irányuló segítségnyújtási eljárás megindítását követően is. Az ezt követően érvénytelenített vagy csökkentett összegű követelések nem szerepelnek a statisztikákban (mivel a statisztikák az eredeti megkeresésben szereplő összegeket veszik figyelembe)[11].

9. Mindazonáltal az összegyűjtött információk alapján megállapítható, hogy a megkeresett közigazgatási szervek nem mindig tesznek elegendő erőfeszítést a hozzájuk beérkező megkeresések teljesítésére. A nyomon követés nem mindig szisztematikus, és a megkeresések teljesítésével kapcsolatos kommunikáció gyakran késedelmes és pontatlan, különösen a behajtásra irányuló megkeresések esetében.

   2025 óta állnak rendelkezésre statisztikák arról, hogy milyen gyorsan igazolják vissza a segítségnyújtásra irányuló megkeresések kézhezvételét és milyen gyorsan továbbítják az azok végrehajtásával kapcsolatos további nyomonkövetési üzeneteket. Ezeket a statisztikákat azonban hosszabb ideig kell gyűjteni ahhoz, hogy elemzésük teljes mértékben pontos képet adjon a megkeresett tagállamok arra irányuló erőfeszítéseiről, hogy időben teljesítsék a segítségnyújtásra irányuló megkereséseket.

2.3. A behajtásra irányuló megkeresések teljesítése során felmerült főbb problémák

10. Az uniós tagállamok közötti, adóbehajtásra irányuló kölcsönös segítségnyújtás működéséről szóló 2017. évi jelentés megállapította, hogy „*[a] tagállamok adóhatóságaival folytatott konzultációkból az következik, hogy a behajtásra irányuló segítségnyújtás jól működik egyszerű esetekben (pl. határ menti ingázók), ahol a behajtásra irányuló segítségnyújtás megoldást kínál az adóhatóságok külföldi illetékességének hiányára. Ugyanakkor más helyzetekben, különösen, ahol a beszedés az adós csalárd szándéka miatt marad el, a behajtásra irányuló segítségnyújtás nehézkesebb, amint a maga a megkereső tagállam általi behajtás is az*”[12]. Ez a megállapítás jelenleg is érvényes. A behajtott összegek növekedése ellenére továbbra is jelentős a különbség a megkeresés tárgyát képező és a behajtott összegek között.

---

[11] Példák olyan egyéb tényezőkre, amelyekre a megkeresett hatóságoknak nincs ráhatásuk:
1. Egy megkereső tagállam ugyanarra a követelésre vonatkozóan több tagállamnak is küldhet megkeresést. Ebben az esetben a követelést csak egyszer lehet (lehetne) behajtani. Még ha az adott követelést az egyik tagállamban teljes mértékben be is hajtják, a behajtásra irányuló segítségnyújtás teljesítési aránya a többi tagállamban ezt a követelést nem teljes mértékben behajtott, hanem egyáltalán nem behajtott követelésként mutatja.
2. Ha egy megkereső tagállam héa-visszatérítési összeg behajtására irányuló megkeresést küld, akkor a behajtásra irányuló segítségnyújtást támogató statisztikai eszköz nem a végrehajtás alá vont héa-visszatérítési összeget veszi figyelembe, hanem a meg nem fizetett adótartozás teljes összegét (amely jóval magasabb lehet a héa-visszatérítési összegénél), ezáltal torzítva a behajtásra irányuló segítségnyújtás teljesítési arányát, amelyet e számadatok alapján számítanak ki.
3. Egy tagállamhoz 500 000 000 EUR-t meghaladó rendkívüli összegre vonatkozóan érkezett behajtásra irányuló megkeresés. Ezen egyetlen követelés behajtásának esetleges elmaradása zavaró hatással lehet a megkeresett tagállam általános behajtási arányára.

[12] A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamok közötti, behajtásra irányuló segítségnyújtás működéséről, 2. pont d) alpontja, COM(2017) 778, 2017. december 18.

11. A behajtásra irányuló sikertelen megkeresések okainak pontos tisztázása érdekében a Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy mélyrehatóan elemezzék a 2022–2024-es időszakban benyújtott öt legnagyobb értékű ilyen megkeresés eredményét. Az összegyűjtött információk megerősítik, hogy jelentős eltérés van a megkeresés tárgya szerinti és a behajtott összegek között, ami azt jelzi, hogy ezek a megkeresések csak részben voltak sikeresek.

3. táblázat: A megkereső államok által jelentett azon esetek áttekintése, amelyekben a behajtás sikeres vagy sikertelen volt[13]

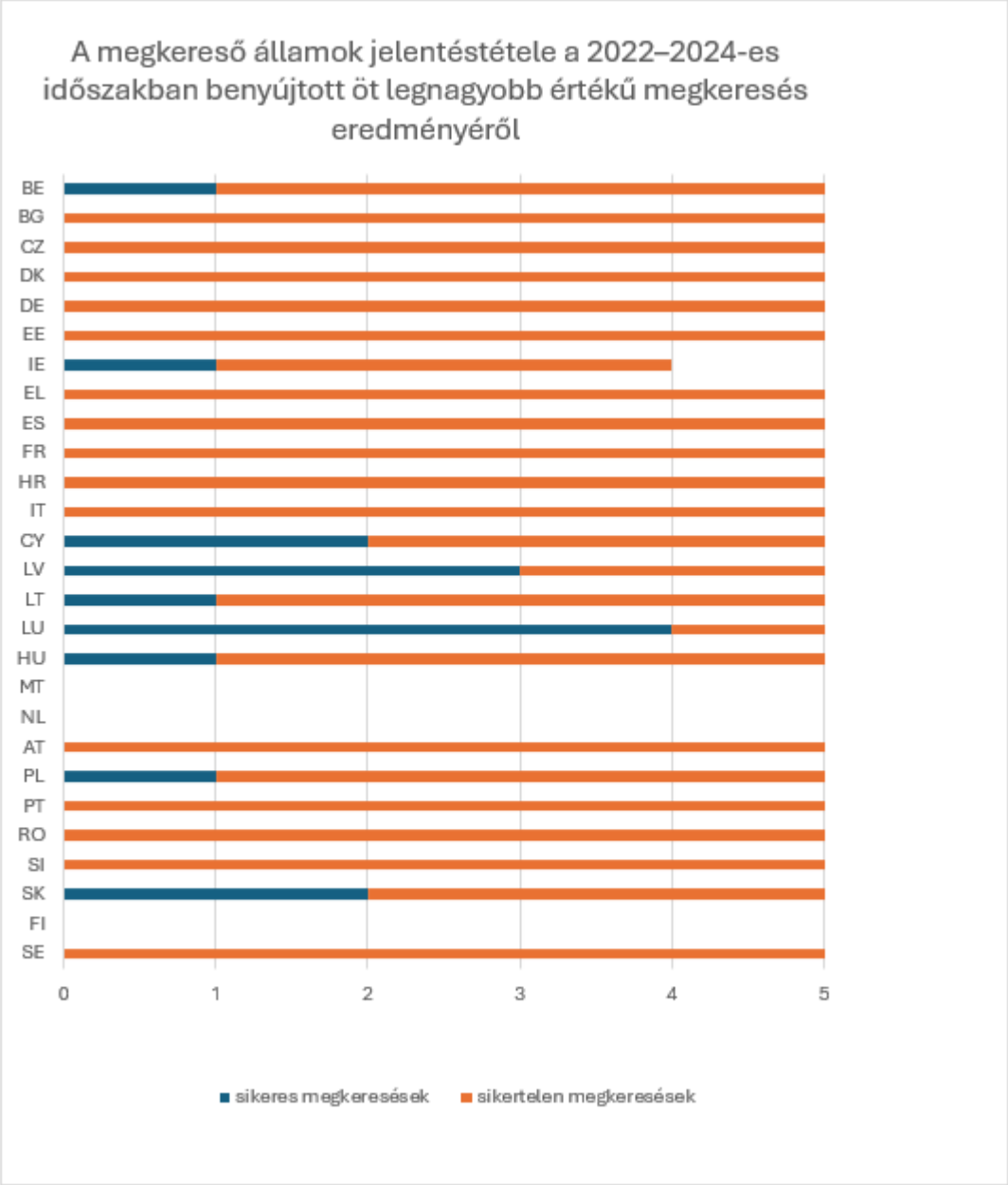

[13] „Sikeres” behajtás: a követeléseket a megkeresett állam részben vagy egészben behajtotta, vagy a megkereső állam részére közvetlen kifizetésekre került sor; „sikertelen” behajtás: behajtásra egyáltalán nem vagy csak korlátozott összeg erejéig került sor.
Málta az érintett időszakban nem küldött ilyen megkereséseket; Hollandia nem válaszolt a felmérésre; Finnország nem válaszolt erre a kérdésre.

4. táblázat: A megkeresett államok által jelentett azon esetek áttekintése, amelyekben a behajtás sikeres vagy sikertelen volt[14]

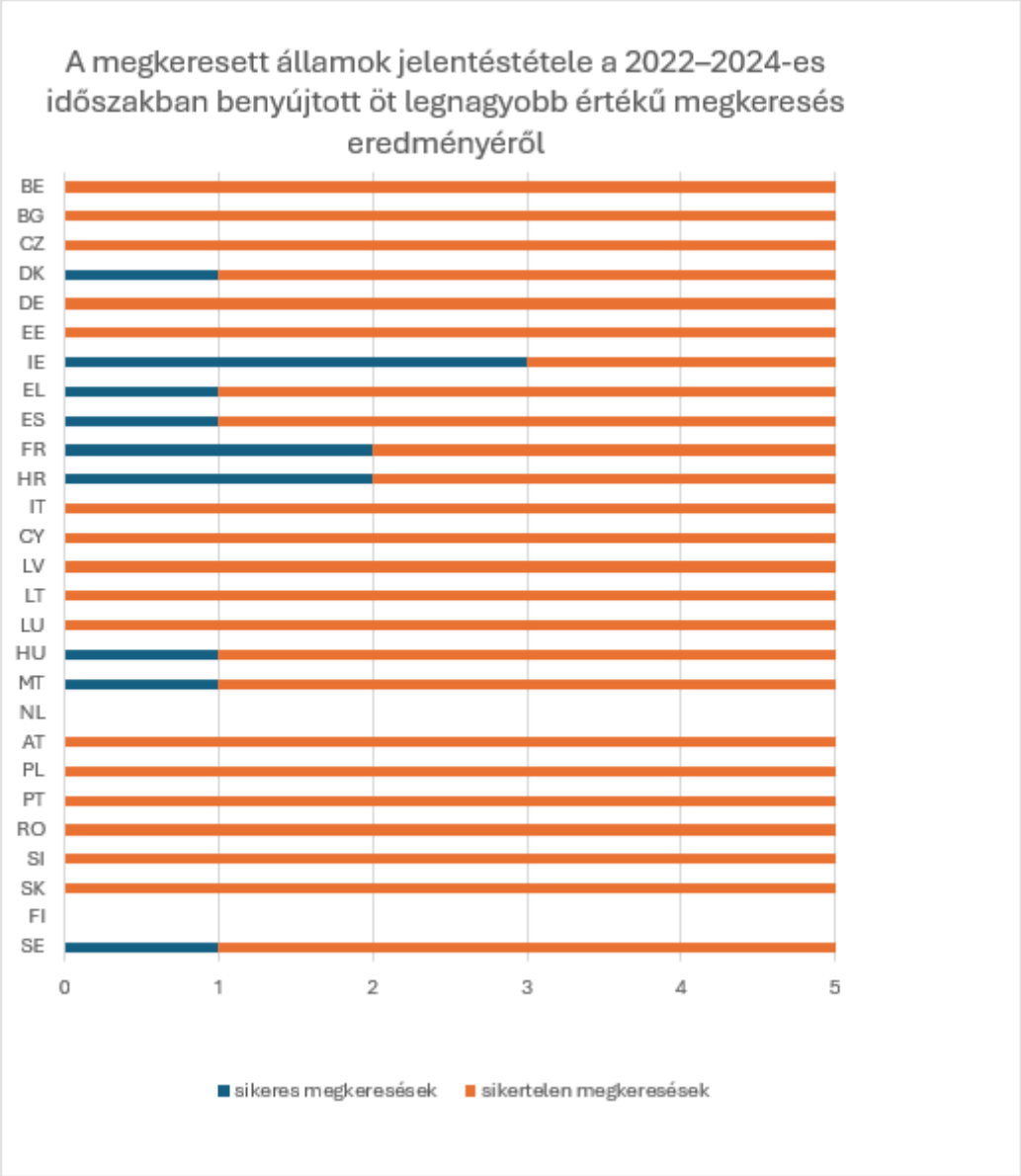

12. Az összegyűjtött információk szerint a behajtásra irányuló hatékony segítségnyújtás leggyakoribb akadályai az adós fizetésképtelensége vagy – a fentiekben kifejtettek szerint – a megkeresett tagállam területén hozzáférhető vagyontárgyak hiánya, valamint az a tény, hogy a behajtás már nem lehetséges.

A csalárd fizetésképtelenségi ügyek továbbra is különösen nagy kihívást jelentenek, tekintettel a vagyontárgyak határokon átnyúló nyomon követésének nehézségére és a határokon átnyúló jelenlegi fizetésképtelenségi együttműködés korlátaira.

A felmérés megerősítette, hogy a behajtásra irányuló segítségnyújtás sikerének kulcsfontosságú tényezője a pontos információkhoz (az érintett vagyontárgyak, adósok

[14] „Sikeres” behajtás: a követeléseket a megkeresett állam részben vagy egészben behajtotta, vagy a megkereső állam részére közvetlen kifizetésekre került sor; „Sikertelen” behajtás: behajtásra egyáltalán nem vagy csak korlátozott összeg erejéig került sor.
Hollandia nem válaszolt a felmérésre; Finnország nem válaszolt erre a kérdésre.

vagy az érintett adótartozásért felelős egyéb személyek létezésére és helyére vonatkozó naprakész információkhoz) időben történő hozzáférés. Ha az információk késve állnak rendelkezésre, hiányosak vagy elavultak, az aláássa vagy csökkenti az együttműködés hatékonyságát és eredményességét.

Alapvető fontosságú a behajtásra irányuló segítségnyújtásra vonatkozó megkeresés időben történő benyújtása. A követelések értékelésében és a behajtásra irányuló segítségnyújtás kezdeményezésében a megkereső tagállamok késedelme jelentősen csökkentheti a sikeres behajtás esélyeit.

A behajtási erőfeszítéseket még inkább aláássák a hosszadalmas értékelési és ellenőrzési eljárások, valamint az adókövetelésekkel kapcsolatos hosszadalmas viták. A követelések vitatása esetén főszabály szerint nem kérhető behajtásra irányuló segítségnyújtás, és az adótartozásra vonatkozó végleges határozat meghozatalához szükséges idő gyakran csökkenti a későbbi sikeres végrehajtás valószínűségét.

Emellett az összetett és gyakran változó adószabályok növelhetik a vitatott követelések számát, ami további késedelmekhez és bizonytalansághoz vezethet.

3. A nemzeti adóbehajtás és a behajtásra irányuló, határokon átnyúló segítségnyújtás javítása

3.1. A nemzeti adóbehajtás javítása

13. Az adók behajtásának elmaradása jelentős adóhátralékokhoz vezet. Az év végi nemzeti adóhátralékokra vonatkozó adatokat a 2. melléklet tartalmazza. A nemzeti adóbehajtási arányok értékelésére szolgáló közös módszertan hiányában azonban nehéz értékelni a tagállamokban elért behajtási eredményeket. A felmérés válaszadói a nemzeti adóbehajtási arány kiszámítása kapcsán rendkívül heterogén módszerekről számoltak be. Egyes tagállamok időalapú mutatókat alkalmaznak (különböző referencia-időszakokkal), míg mások a hátralékállományra összpontosítanak. Néhány tagállam végrehajtási hatékonysági arányokat alkalmaz, mások pedig szakpolitikai célkitűzéseket építenek be a rendszerbe. Több tagállam a tényleges behajtás mértékének megállapításakor kizárja a behajthatatlan vagy felfüggesztett tartozásokat, míg mások olyan szélesebb körű megfelelési arányokra támaszkodnak, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül az érvényesített behajtáshoz. Ennek eredményeként a kulcsfontosságú fogalommeghatározások (pl. „hátralékok”, „behajtható adósság”, „visszavont adósság”) eltérései korlátozzák az eredmények összehasonlíthatóságát.

14. Bár a nemzeti közigazgatási szervek a behajtásra irányuló segítségnyújtás megerősítése érdekében folytatták struktúráik és eljárásaik kiigazítását, további intézkedésekre van szükség.

15. Továbbra is alapvető fontosságúak a hatékony és eredményes adóbehajtási eljárások (különösen az időben történő megkeresések és a gyors végrehajtás). Egyes közigazgatási szervek központosított felelősségi köröket alakítottak ki, vagy a különböző adókategóriák integráltabb megközelítését alkalmazzák. E megközelítés eredményessége attól függ, hogy a behajtást végrehajtó hatóság a globális behajtási stratégia alkalmazása érdekében minden releváns információhoz teljeskörűen hozzáfér-e.

16. Az adóhatóságok és a csődgondnokok közötti jó együttműködés szintén döntő fontosságú, különösen annak biztosítása érdekében, hogy a csalárd fizetésképtelenségi ügyekben az együttes felelősségre vonatkozó határozatok hatékony behajtást eredményezzenek.

17. Erőfeszítéseket kell tenni az értékelési és jogorvoslati eljárások időtartamának csökkentése érdekében. Az adószabályok egyszerűsítése, az adóvizsgálatok felgyorsítása és a vitarendezési eljárások egyszerűsítése kulcsfontosságú a behajtási kilátásokat aláásó késedelmek megelőzéséhez.

18. 2026-ban új Fiscalis projektcsoport (FPG 069) jött létre azzal a céllal, hogy összehasonlító elemzések, digitális transzformáció és együttműködésen alapuló hírszerzési információk felhasználásával adótartozások beszedését és behajtását javító módszereket azonosítson. A Fiscalis projektcsoport lehetőséget kínál arra, hogy jobban megismerjük a nemzeti behajtási eljárások tényleges teljesítményét. E projekt eredménye segíteni fog a további lehetőségek és javításra szoruló területek azonosításában.

3.2. Az adóbehajtásra irányuló, határokon átnyúló segítségnyújtás javítása

19. A határokon átnyúló megkeresések végrehajtásának optimalizálása érdekében a megkeresett adóhatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a behajtás hatékonyan és eredményesen, szükségtelen késedelem nélkül történjen.

20. 2025-ben az EU AIAC közössége[15] iránymutató feljegyzést adott ki arról, hogy miként csökkenthető az adófizetés elmulasztásának kockázata azáltal, hogy a behajtást bevonják a többoldalú ellenőrzésekbe, valamint az adók megállapítására és ellenőrzésére irányuló más emelt szintű nemzetközi közigazgatási együttműködési tevékenységekbe.

21. A nemzeti behajtási eljárások vizsgálata mellett a fent említett Fiscalis projektcsoport (FPG 069) fő célja, hogy az uniós tagállamokban hatékonyabbá, gyorsabbá és méltányosabbá tegye az adótartozások beszedését és behajtását azáltal, hogy gyorsított együttműködési mechanizmust hoz létre a nagy léptékű, határokon átnyúló adóügyekre vonatkozóan.

22. A Fiscalis projektcsoportot (FPG046) 2024-ben hozták létre azzal a céllal, hogy javítsa a héa egyablakos ügyintézési rendszerén (OSS) belüli fizetési és beszedési folyamatokat, valamint vizsgálja meg, hogy miként lehet kezelni az esedékes héa meg nem fizetésének vagy az OSS-ben nyilvántartásba vett vállalatokkal szembeni fizetésképtelenségi eljárás megindításának adóügyi következményeit. A probléma nagyságának felmérése érdekében további kutatások folynak.

    Az uniós egyablakos ügyintézési rendszer keretében az (OSS) azonosítót kiadó tagállam szedi be a héát, és továbbítja azt a fogyasztás helye szerinti tagállamoknak. A meg nem fizetett héa behajtása azonban a fogyasztás helye szerinti tagállam felelőssége, még akkor is, ha az adóalany nem ott telepedett le. Ennek érdekében a fogyasztás helye szerinti tagállamoknak behajtásra irányuló megkereséseket kell benyújtaniuk az OSS azonosítót kiadó tagállamhoz. Az OSS azonosítást végző tagállamok és a fogyasztás helye szerinti tagállamok közötti felelősségmegosztás további adminisztratív terhet jelent, különösen akkor, ha a fogyasztás helye szerinti tagállamok közül többen küldenek segítségnyújtás iránti megkeresést ugyanarra az adósra vonatkozóan.

    A Fiscalis projektcsoport arra a következtetésre jutott, hogy további megbeszélésekre van szükség arról, hogy miként lehetne javítani az uniós egyablakos ügyintézési rendszer keretében meg nem fizetett héa behajtását. Különböző alternatívákat javasoltak, többek között a héairányelv (2006/112/EK irányelv) vonatkozó rendelkezéseinek módosítását annak érdekében, hogy az OSS azonosítót kiadó tagállam közvetlen felelősséget vállalhasson az egyablakos ügyintézési rendszerben meg nem fizetett héa behajtásáért.

[15] Az Európai Unió Emelt Szintű Nemzetközi Közigazgatási Együttműködési Közössége, amelynek célja az egyidejű vagy többoldalú ellenőrzések, a közös ellenőrzések, a tisztviselők külföldi közigazgatási hivatalokban való jelenléte és a közigazgatási vizsgálatokban való részvétel előmozdítása.

Más szakpolitikai alternatívák szerint az egyablakos ügyintézési rendszerben keletkezett héakövetelésekkel kapcsolatosan egyszerűsíteni lehetne a behajtási irányelvben meghatározott eljárást, például az egységes értesítési formanyomtatványra vagy a végrehajtást engedélyező egységes okiratra vonatkozó követelmény eltörlésével, mivel az egyablakos ügyintézési rendszerbeli azonosítót kiadó tagállam már rendelkezik az egyablakos ügyintézési rendszerben meg nem fizetett héára vonatkozó releváns információkkal.

23. Kérdések merültek fel a héa-visszatérítési összegek végrehajtás alá vonásának jelenlegi gyakorlatával kapcsolatban is. A 904/2010/EU rendelet 48. cikke lehetővé teszi, hogy az egyik tagállamban lévő adóalanynak járó héa-visszatérítési összeget közvetlenül egy olyan másik tagállamba utalják át, ahol az adóalanynak fennálló tartozásai vannak. Bár ez az eljárás megkönnyíti a behajtást, jelenleg szükség van hozzá az adós hozzájárulására. Ilyen hozzájárulás hiányában a tagállamoknak behajtásra irányuló segítségnyújtás iránti megkereséseket kell benyújtaniuk, ami növeli mind a megkereső, mind a megkeresett tagállam adminisztratív terheit. A tagállamok által szolgáltatott statisztikák szerint 2025-ben héa-visszatérítési összegekkel kapcsolatban legalább 912 behajtásra irányuló megkeresést vettek nyilvántartásba.

4. Következtetések

24. A behajtási irányelv szerinti behajtásra irányuló kölcsönös segítségnyújtás egyre fontosabb eszközzé vált az EU-ban a méltányos adóztatás biztosítása és az állami bevételek védelme szempontjából. A megkeresések tárgyát képező és a behajtott összegek jelentősen növekedtek, ami a jelenlegi rendszer általános értékét mutatja.

25. Az összetett vagy nagy értékű követeléseket azonban továbbra is nehéz behajtani. A behajtási intézkedések hatékonyságát és eredményességét korlátozza a hozzáférhető vagyoni eszközök hiánya, a fizetésképtelenségi helyzetek, a hosszadalmas értékelési és ellenőrzési eljárások, valamint a követelések hosszadalmas vitatása.

26. A felmérés és a nemzeti közigazgatási szervekkel folytatott megbeszélések alapján kiemelten fontos, hogy a folyamatosan növekvő számú megkeresés kezelhetősége érdekében mind nemzeti, mind határokon átnyúló szinten további fejlesztésekre kerüljön sor. Különös figyelmet kell fordítani az alábbiakra:
    - a szabályok egyszerűsítése annak érdekében, hogy csökkenjen az értékelési és ellenőrzési eljárásokhoz szükséges idő, valamint kevesebb alkalommal kerüljön sor a követelések vitatására és késedelemre,
    - befektetés a megkereső és a megkeresett tagállamokban a hatékony beszedési és behajtási eljárásokba és a megfelelő adminisztratív kapacitásba, valamint a mesterséges intelligencia és a digitális technológiák által kínált lehetőségek megfelelő biztosítékok melletti kihasználása,
    - az adó(behajtási) hatóságok és a bíróságok, valamint a fizetésképtelenségi ügyekkel foglalkozó egyéb hatóságok közötti együttműködés javítása,
    - a behajtásra irányuló segítségnyújtás iránti megkeresések következetes és időben történő nyomon követésének biztosítása,
    - a vagyoni eszközök helyének azonosításával kapcsolatos nehézségek kezelése, mivel a közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv szerinti információcsere nem biztosít valós idejű hozzáférést a külföldi eszközökre vonatkozó naprakész információkhoz,
    - az adóbehajtási hatóságok és a fizetésképtelenségi eljárásokat kezelő hatóságok közötti együttműködés hiányosságainak kezelése.

27. A Bizottság támogatni fogja a Fiscalis projektcsoport behajtással kapcsolatos munkáját, és annak eredményeit fel fogja használni a jövőbeli elemzésekhez és a lehetséges intézkedésekhez. A Bizottság különösen azt fogja mérlegelni, hogy miként lehetne javítani az operatív gyakorlatokat a nagy léptékű, határokon átnyúló behajtási ügyekben. A cél annak értékelése, hogy a tagállamok közötti összehangoltabb – a jelenlegi kétoldalú együttműködést kiegészítő – többoldalú együttműködés fokozhatja-e a hatékonyságot, különösen a több tagállamot érintő összetett ügyekben, ahol lehet, hogy a kétoldalú megközelítések kevésbé hatékonyak.

28. Tekintettel a követelések hosszadalmas vitatásának az adóbehajtásra gyakorolt negatív hatására, a Bizottság meg kívánja vizsgálni, hogy milyen mértékben javítható a vitatott követelések behajtását elősegítő biztosítási intézkedések alkalmazása. Jelenleg a biztosítási intézkedésekre irányuló megkeresések száma továbbra is alacsony. A Fiscalis projektcsoport projektje segíthet annak értékelésében, hogy ez (részben) betudható-e annak, hogy a határokon átnyúló ügyekben a biztosítási intézkedések foganatosítására vonatkozóan nincsenek egyértelmű és/vagy harmonizált eljárások.

29. A Bizottság a tagállamokkal együtt tovább fogja vizsgálni azokat az előnyben részesített lehetőségeket, amelyek célja az uniós egyablakos ügyintézési rendszer keretében meg nem fizetett héa behajtásának javítása, valamint annak a lehetőségnek a megkönnyítése, hogy az egyik tagállamban az adóalanynak járó héa-visszatérítés közvetlenül átutalható legyen egy olyan másik tagállamba, ahol az érintett adóalanynak fennálló tartozásai vannak.

30. A Bizottság iránymutatás, nyomon követés és adott esetben jogalkotási kezdeményezések révén továbbra is támogatni fogja a közigazgatási szerveket. Célja továbbá a harmadik országokkal folytatott tárgyalások során a behajtásra irányuló segítségnyújtás fejlesztése. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy ezen intézkedések sikeres végrehajtásának biztosítása érdekében továbbra is működjenek együtt a Bizottsággal.

1. melléklet: Az egyes tagállamokhoz beérkezett megkeresések számának áttekintése (2024–2025)

	Információkérés		Kézbesítés iránti megkeresés		Biztosítási intézkedésekre irányuló megkeresés		Behajtás iránti megkeresés	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
BE	1 034	944	53	58	25	33	1 764	2 126
BG	1 940	2 195	65	72	10	13	766	866
CZ	331	537	44	18	0	4	406	562
DK	214	175	30	17	0	12	517	399
DE	2 668	2 374	220	325	19	62	5 143	4 186
EE	153	175	12	11	3	27	386	407
IE	290	256	22	57	0	95	512	692
EL	454	597	10	5	2	5	157	244
ES	1 364	1 281	50	70	11	8	1 920	1 713
FR	1 474	2 289	62	163	3	122	3 537	3 839
HR	749	737	17	28	2	2	307	661
IT	1 527	1 427	83	72	13	15	1 561	1 545
CY	141	160	19	15	3	3	786	431
LV	313	296	23	14	1	4	166	213
LT	1 705	1 987	20	26	48	39	6 318	6 735
LU	796	649	29	34	6	19	1 583	2 077
HU	896	1 173	59	53	12	7	422	938
MT	57	82	20	69	9	0	154	673
NL	1 671	1 692	77	127	10	12	2 405	2 013
AT	658	834	38	47	6	6	1 028	1 460
PL	2 842	2 856	229	332	3	11	2 995	3 830
PT	678	675	21	16	2	11	587	617
RO	5 932	5 562	99	80	2	4	1 848	2 001
SI	226	217	11	24	1	1	383	400
SK	371	405	23	24	5	8	393	402
FI	76	46	13	8	0	1	191	107
SE	273	171	17	31	0	2	299	260
Összesen	**28 833**	**29 792**	**1 366**	**1 796**	**194**	**526**	**36 525**	**39 397**

2. melléklet: Nemzeti adóbehajtási hátralékmutatók

Az alábbi táblázat áttekintést nyújt az év végi hátralékok teljes összegéről a teljes nettó bevétel százalékában (2023. évi adatok)[16].

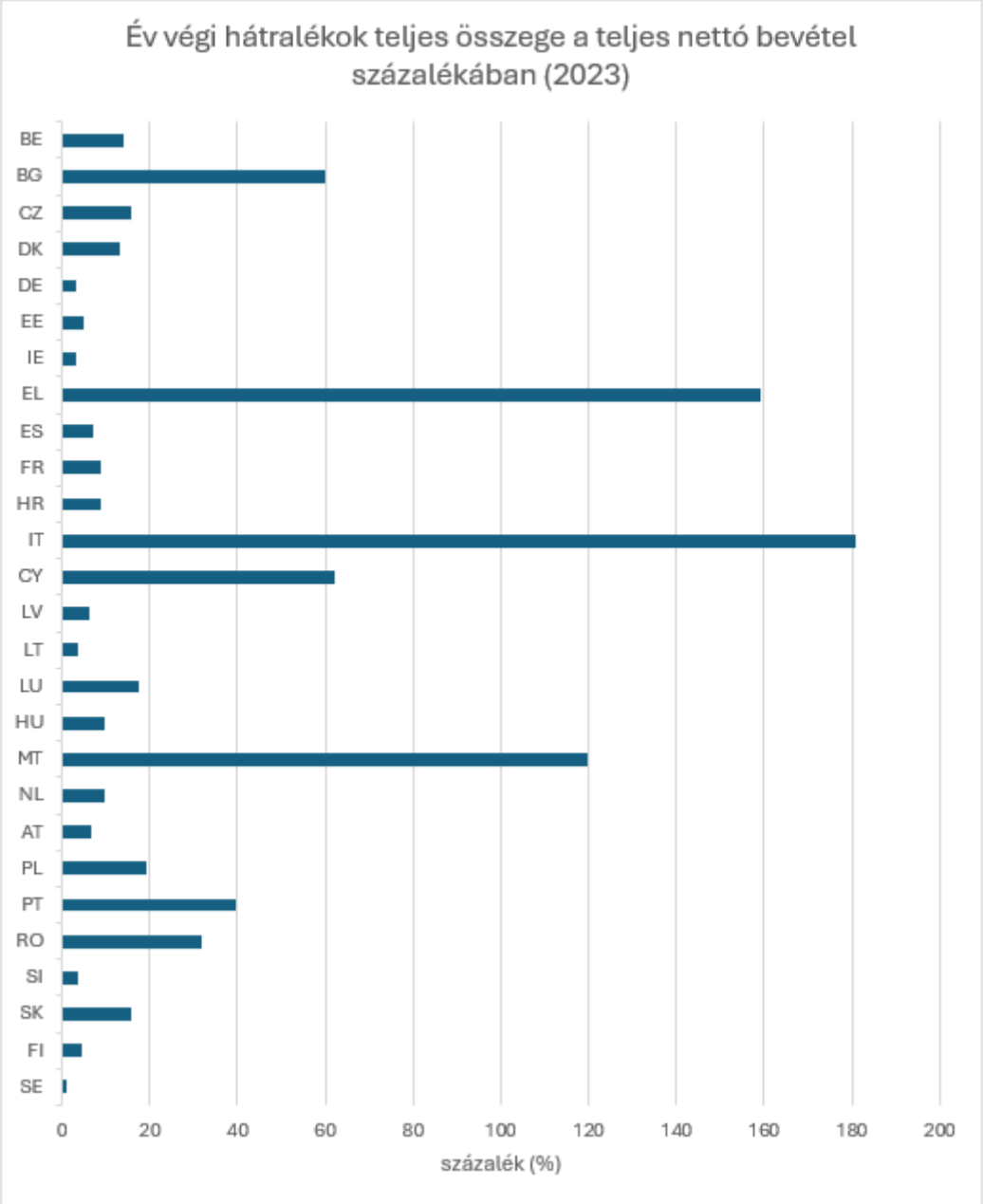

[16] Az adatok forrása: az OECD 2025. évi adóigazgatási jelentése, 105. o., 7.2. és 7.3. ábra (Adóigazgatás 2025 | OECD). Forrás: ADB, CIAT, IOTA, IMF, OECD, International Survey on Revenue Administration (Nemzetközi adóigazgatási felmérés), D.41. táblázat: A hátralékok aránya: Záróállomány és behajtható hátralékok, http://isoradata.org.

Az alábbi táblázat áttekintést nyújt a behajthatónak minősülő év végi hátralékok teljes összegéről a teljes év végi hátralék százalékában (2023. évi adatok)[17].

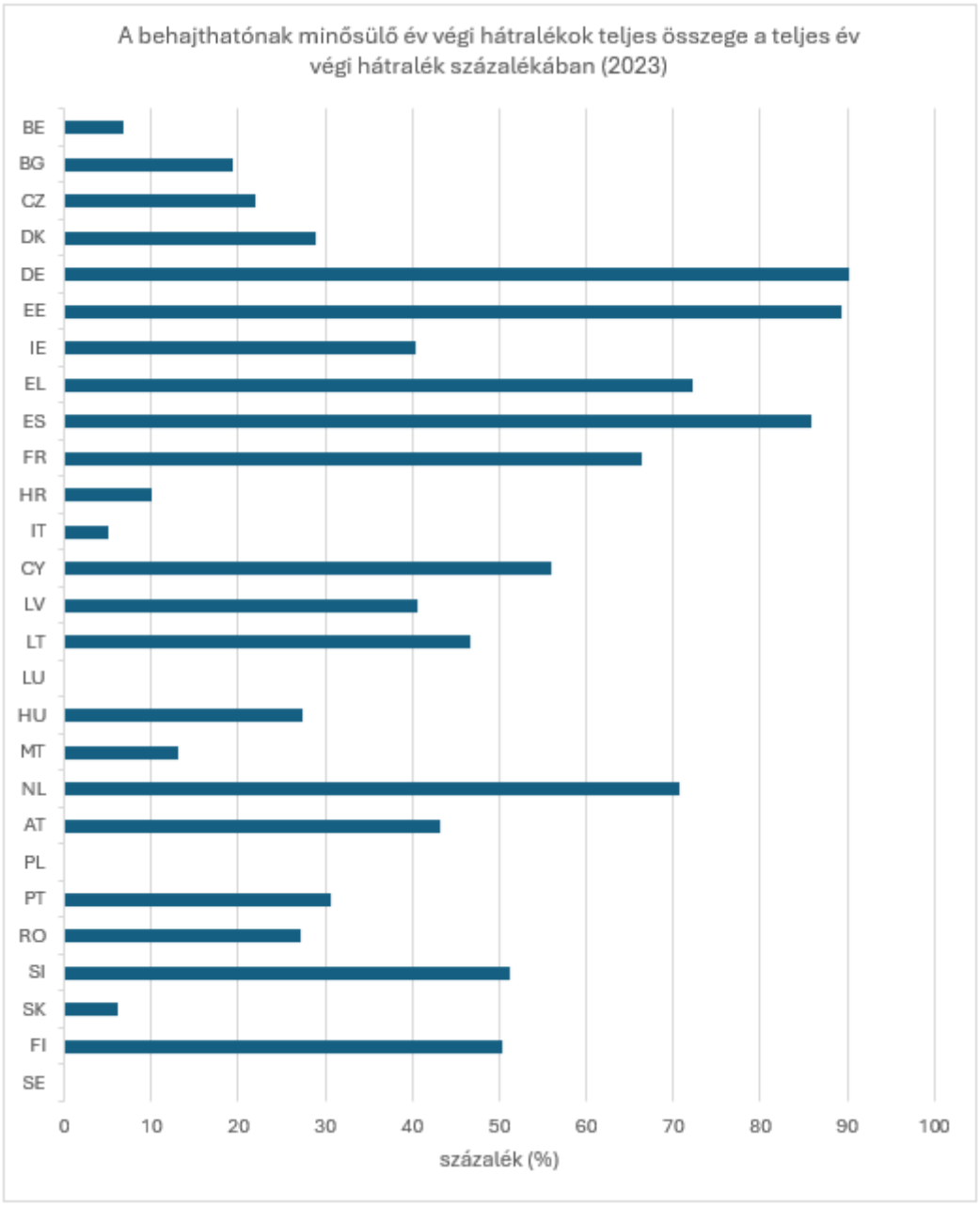

[17] Az adatok forrása: az OECD 2025. évi adóigazgatási jelentése, 106. o., 7.4. ábra (Adóigazgatás 2025 | OECD). Forrás: ADB, CIAT, IOTA, IMF, OECD, International Survey on Revenue Administration (Nemzetközi adóigazgatási felmérés), D.41. táblázat: A hátralékok aránya: Záróállomány és behajtható hátralékok, http://isoradata.org.